

Федина А.О.

здобувачка кафедри економіки і підприємництва

Костюнік О.В.

к.е.н., доцент кафедри економіки і підприємництва

КПІ ім. Ігоря Сікорського

ІНВЕСТИЦІЙНИЙ КЛІМАТ В УКРАЇНІ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

У лютому 2022 року російська федерація вторглася на територію суверенної та незалежної держави – України. З того моменту її потреба в іноземних інвесторах та в міжнародній допомозі стала надзвичайно високою, заради підтримки та стабілізації економічного рівня.

Інформація, надана Київською школою економіки, вказує на суму прямих збитків, нанесених інфраструктурі України збройними силами країни - агресора, станом на січень 2024 – того року, майже \$155 млрд (у цю суму входять кошти на відновлення території через підлив Каховської ГЕС), окрім цього, станом на січень 2024 – того року зафіксовано 250 тисяч зруйнованих будівель, відбудова яких оцінюються у \$58,9 млрд [1].

Іноземні інвестори та економічні партнери враховують темпи зростання ВВП, а також - рівень інфляції та безробіття, з метою створити чіткий аналіз ризиків інвестицій. Високий рівень ВВП, перш за все, свідчить про сприятливе становище розвитку бізнесу, проте у червні 2024 – того року Міністерство економіки України оприлюднило інформацію стосовно його зростання, показник рівня ВВП зріс до 1,1% у порівнянні з червнем 2023 року [2], окрім цього, за перше півріччя зростання ВВП оцінюється на рівні 4,1% [$\pm 1\%$] у порівнянні з аналогічним періодом минулого року [2]. Міністерство економіки України зазначило найголовнішу причину сповільнення розвитку економіки, нею являється відключення електроенергії через масові атаки армії російської федерації по енергетичним об'єктам України [2].

З метою забезпечення капіталовкладення в державу та збільшення для неї необхідного обсягу інвестиційного клімату необхідно нормалізувати політичну стабільність, знизити рівень корумпованості в її межах, налагодити міжнародні зв'язки, подбати про доступність людських ресурсів, проаналізувати рівень податкового навантаження та забезпечити гарантії безпеки приватної власності [3]. Іноземні інвестори стверджують, що найбільш серйозною перепорою для гідних грошових вкладів виступає поширена в усіх економічних районах України корупція, рівень якої 8,5 балів із 10 та відсутність довіри до судової системи (середня оцінка – 7,5 балів) [4], вони рекомендують владі України вирішити цю проблему шляхом перезапуску судової системи, а також притягнути до кримінальної відповідальності велику кількість суддів за спробу поширити корупцію [4].

Станом на осінь 2024 – того року, окрім підвищеного рівня корупції, Україна має труднощі в залученні іноземних інвестицій, завдячуючи низьким показникам прав власності та інвестиційної свободи, проте налічуються переваги, які вирізняють її з – поміж решти держав, це – вигідне географічне розташування, доступ до сировини та стабільна робота Українського морського коридору [3]. За даними Національного банку протягом 2023 року приплив прямих іноземних інвестицій в Україну становив \$4,25 млрд., на щастя, така сума в 7,6 разів більша, ніж та, яка була вкладена в країну в 2022 році, але на 42% менша, ніж у 2021 році [5], вкладення розподілили за категорією “боргові інструменти”, вона одержала інвестиції в розмірі \$0,5 млрд та “інструменти участі в капіталі”, в якій розмір інвестиції становив \$3,8 млрд.

Окрім цього, незважаючи на збройний конфлікт та нестрімке зростання економіки України, зовнішні інвестори продовжують вкладати в цю державу власні кошти, оскільки мають усвідомлення рівня можливостей в Україні після її вступу до ЄС та ціну робочої сили, яка підвищить рівень рентабельності потенційного виробництва [6]. Керуючись інформацією Національного банку, зовнішні інвестори вклали в економіку України 4,25 млрд. доларів [5], також, за даними НБУ, протягом першого півріччя 2024 року приватні інвестори – іноземці вклали в країну \$0,9 млрд [7]. Іноземці стверджують, що для їх бізнесу, який довгі роки функціонує в Україні, розширення інвестицій – частина SG-стратегій та спосіб виявити солідарність українському народові [6].

Отже, можна зробити висновок, що Україна спроможна реалізувати свій науковий та природний потенціал, підвищити рівень ВВП, суттєво знизити рівень безробіття та інфляції лише за достатньої матеріальної підтримки іноземних інвесторів, частина з яких спрямована на розширення можливостей надання безоплатної освіти та курсів із метою підвищити кваліфікацію молоді та упорядкування внутрішньої судової системи.

Перелік посилань:

1. Новинний портал Lb.ua.
https://lb.ua/society/2024/02/12/598044_rosiya_zavdala_zbitkiv.html#:~
2. Економічна правда. Зростання української економіки "гальмує": ВВП зріс на 1,1% у червні. URL:<https://www.epravda.com.ua/news/2024/07/12/716570/#:~>
3. Кононець Є. В., Братушка Е. С., Петренко І. П. Інвестиційний клімат України: фактори впливу та проблеми формування. URL:https://confcontact.com/2013_03_15/8_Kononets.htm#:~
4. Центр економічної стратегії. Корупція та недовіра до судової системи в Україні – найбільші перешкоди для іноземних інвесторів URL:<https://ces.org.ua/koruptsiia-ta-nedovira-do-sudovoi-sistemy-v-ukraini/#:~>
5. Інфографіка. URL:<https://mind.ua/publications/20271636-inozemni-investori-vzhe-povertayutsya-yak-ukrayina-otrimala-42-mlrd-u-2023-roci#:~>
6. Економічна правда. Війна – не перешкода. Інвестиції в Україну зростають, але для відновлення замало. Що треба зробити владі? URL:<https://www.epravda.com.ua/publications/2024/04/25/712862/#:~>
7. Прямі іноземні інвестиції в Україну під час війни: куди направляється капітал URL:<https://dia.dp.gov.ua/pryami-inozemni-investici%D1%97-v-ukra%D1%97nu-pid-chas-vijni-kudi-napravlyayetsya-kapital/#:~>